

17. Aarg. Nr. 14.

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN.

16. Juli 1917.

Priserne og Tjenestemændene. Sliding-Scale.

Af Professor, Dr. juris *Harald Westergaard.*

Den uhyre Prisstigning, som Verdenskrigen har fremkaldt, i krigsførende saavel som i nevtrale Lande, har lagt et Tryk paa alle Samfundsklasser, der er afhængige af engang fastsatte Indtægter. Hvor store Afsavn det her drejer sig om, vil fremgaa af den Kendsgerning, at „Economist“s Pristal fra Krigens Udbrud til Udgangen af Januar 1917, altsaa i 2½ Aar, er steget næsten til det dobbelte. Men de, som gennemgaaar denne pinlige Forelæsning i Nationaløkonomi, som Verdensbegebenhederne paatvinger os, vil maaske trøste sig med, at naar dette frygtelige Uvejr engang er forbi, saa vil Priserne atter gaa ned. Det vil de sikkert ogsaa, men hvor langt?

Fra et Højdepunkt i 60erne og 70erne i forrige Aarhundrede sank Gennemsnitspriserne under store Svingninger ned til det Niveau, der i Slutningen af Aarhundredet syntes det normale. Saa begyndte Priserne paany at stige. Endnu i nogle Aar kunde man dog tro, at det kun drejede sig om en Bølgebevægelse, saa at man snart paa ny kunde komme ned til det gamle Niveau. Men Stigningen blev haardnakket ved. I de sidste Aar før Verdenskrigen var Priserne gennemsnitlig omtrent en Fjerdedel højere end i 90erne. Det vil altsaa sige, at en Indtægt paa 1000 Kr. i disse Aar ikke rakte videre end 800 Kr. tid-

ligere. Og det er ikke sandsynligt, at man kommer dybere ned i en længere Aarrække efter Verdenskrigens Afslutning. Der er saa mange Opgaver, der skal løses, saa mange Krav, der vil stilles, at man vanskeligt kan tænke sig, at Verden vil komme ind i Prisbillighedens Æra.

Nationaløkonomerne har ofte haft deres Opmærksomhed henvendt paa dette Fænomen. Den bekendte amerikanske Nationaløkonom Irving Fischer har villet tage Tyren ved Hornene ved en storstilet Plan til at faa Prisniveauet reguleret gennem Udmøntningspolitikken. Det turde dog være vanskeligt at naa frem ad den Vej. Men naar det ikke lader sig gøre at regulere Pengenes Værdi, saa synes den eneste farbare Vej at være den, at man regulerer Lønningerne, saaledes at de retter sig efter Priserne. Og sikkert er der Tusinder af Tjenestemænd, der sukker efter en Løsning af denne Art.

En saadan Løsning hører ingenlunde til Umulighederne. I Virkeligheden praktiseres den i andre Samfundslag. Under Arbejdernes Lønningskampe vil Hensynet til Familiernes Købeevne være et af de vigtigste Motiver til en Lønstigning, og Fagforeningernes altid vaagne Øje vil øjeblikkelig opdage, naar det truer med Nedgang i Arbejdernes Kaar. Det vil forholdsvis let kunne lade sig gøre at faa Priserne paa de Nødvendighedsartikler, som indgaaer i en Tjenestemands Forbrug, fastslaaet med korte Mellemløb af en sagkyndig Kommission, og det vilde være en

retfærdig Fordring, at Lønningerne saa rent automatisk fik en tilsvarende Ændring.

Det maa dog derved erindres, at man ikke kan nøjes alene med Varepriserne. Husleje, Tyendeløn og Skolepenge hører f. Eks. ligesaa fuldt med i Kredsen af Udgifter, som de Penge, der gaar med til Mad og Klæder. Der maatte med andre Ord helst lægges et Normalbudget for Familier i den paagældende Samfundsklasse, og Lønningen maa bevæge sig op eller ned, alt som der gik mere eller mindre til at faa dette Budget til at slaa til. Den svenske Statistiker Guinhard er i sin interessante Afhandling: *Löntagerens, särskilt Tjänstemännens sociala Problem* (Stockholm 1916) netop inde paa den samme Tanke, og gør opmærksom paa, at man — om man vilde — kunde opstille Indekstal særskilt for lavere og højere Lønninger.

En mindre Del af Risikoen kunde maaske uden Fare lægges paa de paagældende selv, saa at en Del af Lønningen var fast, medens Hovedparten var bevægelig.

Men de Tusinder af Tjenestemænd, der for Øjeblikket rundt om i Landene spejder efter en sliding scale som denne, bør vogte sig vel for ikke til syvende og sidst at komme til at bære den tungeste Ende af Byrden. Man vil lettest finde Myndighederne villige til at indrømme en saadan Lønningsmaade, naar man er oppe paa et højt Prisniveau; de nuværende Nødpriser skal nok overbevise Folk, men det er et saare farligt Tidspunkt, thi da udsætter man sig for, at det bliver disse Priser, der bliver normgivende. Skal der fremkomme en retfærdig Løsning af Spørgsmaalet, bør man tage sit Udgangspunkt i en Bølgedal, naar Priserne er forholdsvis langt nede. Ellers vil man komme af Asken og i Ilden. Og en sliding scale for Tjenestemænd maa i det hele taget ikke bringes ind i saadanne Former, at den udelukker alle fremtidige Forbedringer.

(Efter Ministeriernes Maanedssblad.)

Den, der ønsker at styrke Sammenslutningen mellem Lokomotivmændene, er Medlem af
HJÆLPEFONDEN

Tjenestemændenes Kamp mod Dyrtiden, belyst med Tal.

„Statistiske Efterretninger.“

Som en Fortsættelse af de Undersøgelser, der er foretagne af Det statistiske Departement vedrørende Arbejderfamiliers Udgifts- og Forbrugsforhold, har Departementet gjort et Forsøg paa at inddrage Tjenestemænds- og dermed omtrent ligestillede Familier — med ca. 2000 Kr. og derover i aarlig Indtægt — under de forbrugsstatistiske Undersøgelser Omraade.

I Slutningen af 1915 udsendte Departementet gennem Dagspressen en Meddelelse om, at Familier fra de nævnte Kredse af Befolkningen gratis kunde faa udleveret Regnskabsbøger for 1916, mod at de paatog sig saavidt muligt at føre dem nøjagtigt og ordentligt og at tilbagelevere dem ved Aarets Udgang.

Man modtog ikke mindre end over 500 Anmodninger om Regnskabsbøger. Men naturligvis ventede man, at kun en Del af disse Bøger vilde vende tilbage i brugbar Stand, og det maa betegnes som et særdeles godt Resultat, at der efter Aarets Slutning er tilbagesendt ca. 225 Bøger, der efter et foreløbigt Gennemsyn har vist sig fuldt ud anvendelige. Af disse Bøger viser 38 en samlet Aarsindtægt af 2—3000 Kr., 68: 3—4000 Kr., ca. 50: 4—5000 Kr., ca. 50: 5—10,000 Kr., ca. 10: 10—20,000 Kr. og 3 en Indtægt af over 20,000 Kr.

Da den endelige Bearbejdelse nu i det væsentligste er tilendebragt for de 106 Familier med Indtægt 2—3000 og 3—4000 Kr., kan man allerede nu meddele et foreløbigt Uddrag heraf. Man maa dog forudskikke den Bemærkning, at som Følge af, at Priserne for de almindelige Livsfornødenheder allerede ved Aarets Begyndelse laa ca. 24 pCt. over ved dets Slutning ca. 45 pCt. over Niveauet ved Krigens Udbrud, har disse Husholdninger ikke kunnet føres paa normal Vis, og Regnskaberne kan ikke gælde for Normalregnskaber for Familier med de givne Indtægter, men viser derimod, hvorledes saadanne Familier under Dyrtidens vanskelige Forhold har klarret sig med den Indtægt, de havde. Men ikke mindst for Familier med en fast Indtægt af den Størrelse, der her er Tale om, turde det Billede, som Tallene frembyder, være af Interesse.

Til Oplysning om de Familier, der har fort de her omhandlede 106 Regnskabsbøger, skal meddeles, at Husfaderen i 76 Tilfælde var Statstjenestemand (Trafikassistent, Postekspedient, Toldassistent eller lignende) i 12 Tilfælde Lærer og i 18 Tilfælde havde andet Erhverv; nogle enkelte heriblandt var Haandværkere eller Arbejdere; men de fleste var Privatfunktionærer eller lignende. Det er saaledes Tjenestemandsstanden eller dermed ligestillede, som Regnskaberne i ganske overvejende Grad hidrører ifa. Af Familierne boede 31 i København eller paa Frederiksberg, 45 i Provinsbyer og 30 paa Landet, eller rettere sagt i Stationsbyer paa Landet og i Hovedstadens Nabokommuner.

Familierne bestaar af 105 Husfædre og 106 Husmødre, idet en af Husstandene kun bestaar af en enlig Dame. Desuden er der ialt 194 Børn, idet 17 Familier er uden Børn, medens der fandtes 35 Familier med hver 1 Barn, 25 med 2, 16 med 3; med 4, 3 med 5 og 3 Familier med hver 6 Børn. 7 Familier har haft Pige hele Aaret; af disse Familier var der kun 1 med under 3000 Kr. i Indtægt, og 14 Familier har haft Pige en Del af Aaret, Halvdagspige eller lignende; endelig har 4 Familier haft Pensionærer hele Aaret, og enkelte har Pensionær en Del af Aaret, liggende Gæst i længere Tid o. lign. Idet man kan se bort fra disse sidste Tilfælde, kan man sige, at Familierne gennemsnitlig har bestaaet af Mand, Kone, 2 Børn samt 1 Tyende en Fjerdedel af Aaret ($\frac{1}{4}$ Tyende pr. Aar).

For de Familier, der havde 2—3000 Kr. i aarlig Indtægt, var denne gennemsnitlig 2539 Kr., og for Familierne med 3—4000 Kr. var den 3367 Kr. Heri er ikke medregnet Laan, Uddrag af Sparekasse o. lign., hvorimod der er gjort Tillæg f. Eks. for Uniformsgodtgørelse, Tjenestebolig, Udbytte af Have og lign., hvor man har kunnet se, at vedkommende har haft saadan Indtægt, selv om den ikke har været særlig anført.

Den samlede Sum af Udgifterne var i den første Indtægtsklasse gennemsnitlig 2547 Kr. og i den anden 3322 Kr. Heri er paa tilsvarende Maade ikke medregnet Afdrag paa Laan, Beløb indsat i Sparekasse o. lign., men derimod tillagt beregnede Beløb for hel eller delvis Fribolig, for Uniform, for Grøntsager o. lign. af egen Avl o. s. v. Til samlet Oversigt over Indtægter og Udgifter anføres følgende:

Gennemsnitlig pr. Familie:	Indtægt	
	2—3000 Kr.	3—4000 Kr.
	Kr.	Kr.
Indtægter	2 539	3 367
Laan, Sparekassenhævning m. m.	77	74
Ialt...	2 616	3 441
Udgifter	2 547	3 322
Afdrag paa Laan, Sparekasseindskud og lign.	73	128
Ialt...	2 620	3 450

Under Indtægterne er Mandens Hovedfortjeneste den største Post, henholdsvis 1967 og 2399 Kr.; heri er indbefattet de med selve hans Stilling følgende Indtægter undtagen Dyrtidshjælp. Mandens Bifortjeneste har udgjort henholdsvis 376 og 671 Kr., og andre Indtægter, hvorunder f. Eks. Husmoderens eller Børnenes eventuelle særlige Indtægter, Indtægter af Logerende, udbetalte Forsikringserstatninger, Gaver osv. beløb sig endelig til henholdsvis 196 og 297 Kr.

Udgifterne fordelte sig som nedenstaaende vist paa de forskellige Hovedposter, idet det maa tilføjes, at en videregaaende Specifikation af de enkelte Indtægts- og Udgiftsposter og en nærmere Redegørelse for disse først kan meddeles, naar samtlige Regnskaber er blevne gennemgaaede:

Gennemsnitlig aarlig Udgift til:	Familier med en aarlig Indtægt af:	
	2—3000 Kr.	3—4000 Kr.
	Kr.	Kr.
Fødevarer	808	1 008
Øl, Spiritus og Tobak	45	64
Klæder	350	416
Vask	32	47
Fodtøj	80	108
Anskaffelse, Reparat. af Bohave m. v., Rengøring	135	156
Kul, Koks, Brænde	112	131
Petroleum, Gas, Elektricitet	63	81
Husleje	315	408
Skatter	85	120
Læge og Medicin	23	45
Personlig Pleje (Frisør, Bad o. l.)	17	26
Forsikringspræmier	134	162
Foreningskontingenter	14	21
Porto, Papir, Bøger, Aviser	53	68
Undervisning	8	54
Rejser, Fornøjelser m. v.	99	139
Sporvogn, Cykel m. v.	17	27
Tyendeløn og andre Udgifter til Hjælp	38	83
Gaver og Velgørenhed	65	87
Forskellige Udgifter	54	71
Tilsammen...	2 547	3 322

Naar undtages enkelte Poster, som f. Eks. Undervisning, er næsten alle Familier delagtige i hver enkelt af de Udgiftsposter, der her er anført, hvorved disse Gennemsnitsregnskaber kommer til at svare saa meget bedre til de enkelte, virkelig førte Regnskaber, der dog naturligvis med Hensyn til de mange Enkeltheder er indbyrdes forskellige.

De enkelte Udgifters Størrelse og indbyrdes Forhold retter sig efter den samlede Sum, Husholdningen har at raade over, og paavirkes tillige af Familiens sociale Stilling saavel som — for disse Regnskabers Vedkommende — af Dyrtidens vanskelige Forhold.

Det fremgaar umiddelbart af Tabellen, at Familierne med 3—4000 Kr. paa alle Poster har brugt mere end Familierne med 2—3000 Kr., men at Udgifterne paa den anden Side ikke alle stiger i samme Grad. Ved denne Sammenligning maa det dog tages i Betragtning, at Familierne med den høje Indtægt er noget større (gennemsnitlig $\frac{4}{4}$ Person) end Familierne med den lavere Indtægt (gennemsnitlig $\frac{3}{4}$ Person). De vigtigste Udgifters relative Betydning for de to Gennemsnitsbudgetter, fremgaar af følgende:

	2—3000 Kr.	3—4000 Kr.
Fødevarer, Spiritus m. v.	33,5 pCt.	32,3 pCt.
Klæder og Fodtøj	16,9 —	15,8 —
Brændsel og Belysning	6,9 —	6,4 —
Husleje	12,4 —	12,2 —
Andre Udgifter	30,3 —	33,3 —
Ialt...	100,0 pCt.	100,0 pCt.

Familierne med lavere Indtægt bruger forholdsvis mest til de særlig anførte Poster, og har altsaa mindre tilovers til andre Udgifter; men de to Grupper af Familier maa dog siges at være stillede saa ens, at Forskellighederne kun er smaa.

Udgiften til Fødevarer kan man vente vil være særlig paavirket af, hvor Familien bor, og hvor stor den er. Det første Moment er imidlertid ikke af stor Betydning; naar en Familie i Hovedstaden bruger 1000 Kr., vil en Familie i en Provinsby eller paa Landet af samme Størrelse og med samme Indtægt bruge ca. 930 Kr. Men hvis en Familie bestaaende af Mand, Kone og et Barn bruger 800 Kr., vil en Familie, der f. Eks. har tre Børn, bruge ca. 950 Kr.; detaillerede Beregninger desangaaende skal man imidlertid ikke her komme ind paa.

For Udgiften til Husleje gælder det i langt højere Grad end for Fødevarerne, at den paavirktes af, hvor Familien bor. Familierne i Hovedstaden giver gennemsnitlig 172 Kr. i Husleje, Familier i Provinsbyerne 366 Kr., og Familier paa Landet 281 Kr.; med Hensyn til det sidste Beløb maa det erindres, at Flertallet af Familier bor i Stationsbyer o. l. Steder.

At en Familie med ca. 3000 Kr.s Indtægt under Trykket af Dyrtiden har maattet føre sin Husholdning paa anden Maade i 1916 end for blot et Par Aar siden, turde være indlysende; men til en egentlig statistisk Paavisning heraf savner man det fornødne Sammenligningsgrundlag. En Statistik fra 1902 om „De bedrestillede Familiers Udgifter“ giver dog visse Holdepunkter for en Sammenligning. Udvalger man herfra de 11 Familier, der havde under 4000 Kr. i Indtægt, havde de gennemsnitlig følgende Udgift til:

1902	Fødevarer, Øl og Spiritus..... c.	800 Kr.
	Brændsel og Belysning	150 —
	Husleje.....	400 —
	Beklædning.....	425 —
	Tyende: Løn og Kost.....	500 —
	Andet.....	1 325 —

Ialt... c. 3 600 Kr.

Disse Familier boede næsten alle i København og gav her 600 Kr. i Husleje; men havde de boet i Provinserne, som Flertallet af Familierne, der har ført 1916-Regnskaberne, gør, kan man regne, at deres Husleje havde været 200 Kr. lavere, hvorfor den er opført med 400 Kr. Familierne havde alle Tyende. Til Sammenligning anføres nedenstaaende de samme Udgifter, som de stiller sig efter Regnskaberne for 1916, idet Tyendets Kost er beregnet forholdsmæssigt og fratraget Udgiften til Fødevarer.

1916	Fødevarer, Øl og Spiritus.....	970 Kr.
	Brændsel og Belysning	212 —
	Husleje	408 —
	Beklædning.....	525 —
	Tyende: Løn og Kost.....	185 —
	Andet.....	1 000 —

Ialt... 2 200 —

Der er her sparet 315 Kr. paa Udgift til fremmed Hjælp (Udgiften i 1902 svarer til en Heldags-Pige Aaret igennem, Udgiften i 1916 til Halvdags Hjælp 1 à 2 Gange om Ugen), og Udgiften til Husleje er den samme; men til Fødevarer er Udgiften steget med 170 Kr., til Brændsel og Belysning med 62 Kr., til Beklædning med 100 Kr., og der var saa i 1902 1300 Kr. af 3600, i 1916 1000 Kr. af 3300 tilbage til „andre Udgifter“. Tallene kan naturligvis kun vise, hvorledes Budgettet har maattet omlægges, men ikke hvad man har faaet for Pengene i de to Aar.

Som en anden Sammenligning skal anføres et Arbejderregnskab for 1909, beregnet paa Grundlag af en Undersøgelse, som Departementet i sin Tid foretog (Danske Husholdningsregnskaber, I. Byarbejdere). Disse omfattede 15 Familier i Hovedstaden og 5 i Provinsbyerne med en Indtægt af over 2000 Kr. (2250 Kr. i Gennemsnit). Nedenstaaende er disse Familiers Hovedudgiftsposter sammenstillede med de Tjenestemænds, hvis Indtægt var paa 2—3000 Kr. (2547 Kr. i Gennemsnit).

	Arbejderfamilier	Tjenestemandsfamilier
	1909	1916
	Kr.	Kr.
Fødevarer, Øl og Spiritus.....	1 008	853
Brændsel og Belysning.....	109	175
Husleje.....	267	315
Beklædning.....	296	430
Andet.....	570	774
Ialt...	2 250	2 547

Med Hensyn til Huslejen er der det at bemærke, at hvis Tjenestemandsfamilierne fordelte sig paa samme Maade mellem Hovedstaden og det øvrige Land, som Arbejderfamilierne, vilde deres Husleje blive ca. 400 Kr., og Beløbet til „andre Udgifter“ altsaa reduceres til ca. 689 Kr. Den mest bemærkelsesværdige Forskel mellem de anførte Regnskaber er den, at Tjenestemandsfamilien har brugt 150 Kr. mindre til Fødevarer end Arbejderfamilien, til Trods for, at Priseniveauet for Fødevarer i 1916 har ligget mindst 50 pCt. over Niveauet i 1909. Et Forbrug, svarende til Arbejderfamilien i 1909 vilde i 1916 have kostet ca. 1500 Kr.; men Tjenestemandsfamilierne har kun haft Raad til at bruge 850 Kr. De har derimod haft Raad til at bruge ca. 70 Kr. mere til Belysning og Brændsel, ca. 130 Kr. mere til Husleje og ca. 130 Kr. mere til Beklædning.

Paa Tjenestemændenes Regnskaber maa Udgiften til Fødevarer overhovedet tildrage sig særlig Opmærksomhed. Som anført gav en Familie med 2—3000 Kr.s Indtægt gennemsnitlig 808 Kr. og en Familie med 3—4000 Kr.s Indtægt gennemsnitlig 1008 Kr. ud hertil, Bajersk Øl, Spiritus og Tobak er ikke medregnet heri. Hvis man fratraget Udgiften til Tyendets Kost, har de to Familier gennemsnitlig pr. Uge brugt 16 Kr. og 18 Kr. til Fødevarer. Man skal i et følgende Nr. af Statistiske Efterretninger komme tilbage til, hvad der er købt for disse Penge, men

skal dog allerede her specificere nogle Hovedposter. Tallene angiver den gennemsnitlige aarlige Udgift pr. Familie i hver af de to Indtægtsgrupper:

1916	Udg. pr. Familie med Indtægt af	
	2—3000 Kr.	3—4000 Kr.
Rug- og Sigtebrød.....	55 Kr.	64 Kr.
Hvedebrød og Kager.....	52 —	71 —
Kød og Fars.....	30 —	44 —
Flæsk.....	92 —	110 —
Spækhøkervarer.....	51 —	65 —
Fersk og salt Fisk.....	22 —	34 —
Smør.....	9 —	23 —
Margarine og Fedt.....	104 —	118 —
Mælk og Fløde.....	82 —	112 —
Kartofler.....	25 —	26 —
Grøntsager og frisk Frugt...	35 —	47 —
Sukker.....	45 —	52 —
Kaffe og Tilsætning.....	38 —	47 —
Hvedemel.....	33 —	31 —
Andet Mel, Gryn og Ærter..	25 —	31 —
Andre Fødevarer.....	110 —	133 —
la. t. ...	808 —	1 008 —

25 Aars Jubilæum.

Den 1ste August 1917 kan Lokomotivfører F. P. Børgesen G. b. fejre 25 Aarsdagen for sin Ansættelse som Lokomotivmand.

Adresse: Strindbergsvej 61, Valby.

Lønkonflikten i Norge.

Vore Kolleger i Norge har opsagt Pladserne til Fratrædelse til 1. September, eller paa godt Dansk: De har indrettet sig paa at erklære Strejke for derigennem at fremtvinge sine Fordringer om højere Løn. Dansk Lokomotivmandsforening er gennem Nordisk Lokomotivmands Forbund i Forbund med Nordmændene og er altsaa paa en Maade direkte interesserede i denne Lønkamps heldige Forløb, og maa derfor ved de Midler, som staar til vor Raadighed bidrage vort til, at Kampen vindes.

I Følge Forbundets Vedtægter er vi forpligtede til at yde moralsk og økonomisk Støtte,

men selv om vi ikke var det, saa vilde alle vore Medlemmer dog føle sig solidariske med vore norske Kolleger, vi ved nemlig, at denne Lønkamps heldige Forløb ogsaa kan faa Indflydelse paa vore Forhold, og derfor maa den ikke tabes, derfor maa vi ruste os til Kampen.

Vi ved at det vigtigste Moment er Penge, Penge og atter Penge.

Kredsbestyrelserne har hver for sig drøftet dette Forhold, og har indset, at vore Kasser i den Anledning maa forstærkes saaledes, at vi kan efterkomme de Krav, som Forbundets Styrelse vil stille til os og har derfor afholdt Møder for nærmere at drøfte dette.

Lokomotivførererkredsens Bestyrelse havde til Onsdag den 11. Juli sammenkaldt Afdelingsformændene til Møde i Odense. Alle Formændene mødte med Mandat til at stemme for, at der paalægges Medlemmerne et saa stort Ekstra-Kontingent som nødvendigt til at bringe Kassebeholdningen op paa den fornødne Størrelse. Paa Mødet herskede der absolut Enighed om, at Kampen ikke maa tabes paa Grund af Pengemangel.

Der vil nu fra Kredskassereren komme Meddelelse om, hvorledes Ekstrakontingentet skal opkræves i Maanederne Juli, August og September.

Kredsbestyrelsen.

Fra det daglige Liv.

Hr. Redaktør!

Maa jeg faa Lov til at lægge Beslag paa lidt Plads i Deres ærede Blad. Jeg ved jo nok, at Papiret er dyrt, og at Pladsen er kostbar, men jeg haaber dog, at mit ringe Produkt finder Naade for Deres Øjne. Thi Sagen er den, at jeg er noget bekymret over de stadigt tilbagevendende Meddelelser fra vor højtærede Regnskabsfører om, at Tiden for Lønudbetalingen indskrænkes, først i den ene, og saa i den anden Ende, og nu gaar jeg kun og venter paa, at man helt ophører med Lønudbetalingen, eller at man skal indgive Ansøgning om at faa sine Penge udbetalt! — Tror De, Hr. Redaktør, det kommer saavidt? Jeg er næsten ved at være bange for det, om ikke før, saa til den Tid Regnskabsføreren bliver Kontorchef, som Jernbaneforeningen gerne vil have ham lavet til. Ved De hvad jeg synes, Hr. Redaktør, al Regnskabsføreren snarere kunde have udvidet Tiden for Lønudbetalingen, end indskrænke den, ilvert Fald paa den Dag, vi skal have Korepenge, thi efterhaanden bliver Daaserne omtrent tomme, og naar der

ikke skal tælles ret mange Penge op, maa det kunne gøres paa en kortere Tid, end naar de skal fyldes. Men det skal vel gaa langsomt, men sikkert, med lange, bløde Tag. Ja, Resultatet er, at Regnskabsføreren gør som han vil paa Trods af Paabud om Udbetalingstid, han meddeler blot, at Udbetalingstiden er bleven kortere, saa maa vi finde os deri. — Han er en stor Mand!

Naa, efterhaanden kan det saamændogsaa være lige meget, thi de Par Skilling, vi henter ved Statsbanerne kan jo ikke slaa til, det er snart de værste Dage, naar Pengene skal fordeles, det er saamænd ligemeget, hvordan man vender og drejer dem, for lidt er der, og for lidt bliver der. Der er en anden Ting, jeg har gaaet og spekuleret paa, og det er, at jeg snart sætter lige saa meget til i Natpenge, som jeg faar udbetalt i Dyrtidshjælp, paa Grund af den indskrænkede Toggang. — Det er saaledes, efter mit Skøn, som Forholdene har udviklet sig, at Dyrtidshjælpen kun dækker det Hul, Natpengene har slaaet. — Men var det ikke Mening, at de Penge skulde dække Prisstigningen paa Livsfornødenhederne og ikke Indtægtsnedgang? — Det kan jo ikke nytte at nægte det, Natpengene har jo ogsaa været anvendt i Hjemmet, og nu mangler vi dem! Kan De, Hr. Redaktør, give mig en Anvisning paa, hvordan jeg skal faa mine Penge til at slaa til? Hvis De ikke kan, saa tænker jeg paa Norge! —

Til Lykke med „Forhandlingsretten“, det har jeg skam nok tænkt mig, at det var en Ret til at komme i fint Selskab for bagefter at blive til Grin. — Hvor kan De ogsaa tænke Dem, Hr. Redaktør, at man skulde anse os for kompetent til at tale med om vore egne Sager paa den Maade, vi ønsker dette. Vel er der sket et Systemskifte, men ikke i den Henseende, vi mærker intet til humanere Fortolkninger i nogen Retning, men derimod ser vi flere og flere Embedsmænd, der formentlig har til Opgave at gøre os Tjenesten behageligere, og at vise os den nye demokratiske Aand, vi endnu ikke har kunnet se; men som det er fortalt og svæver om os og beskytter os.

Det er formodentlig ogsaa derfor, at vi i Sommertiden uden Hensyn til Vejret, altiid i Godstogene gaar meed en Tyvendel mere, end Træktabellen udviser, og Lokomotivførernes Protester betyder jo intet mere i den Forbindelse, paa de Kontorer, hvor Vognlisterne udfærdiges, er det altid roligt Vejr. Vover man en spagfærdig Protest mod Overlæsning i ugunstigt Vejr, kan det have til Følge Trusel om at blive sat fra Toget. — Hvad kan det nytte, at Lokomotivførerne skal passe paa, at Maskinerne ikke overlæsses, naar Stationerne har Instruktionsskrivelse om at udnytte Trækkraften det mest mulige. — Det er der intet at sige til, Maskinerne skal udnyttes og benyttes, men ikke udover deres Trækkeevne, og Lokomotivførernes Ønske om, at Belastningen holdes inden for det i Træktabellen anførte, maa i ugunstigt Vejr ufravigelig efterkommes, forsaavidt Tidstab skal undgaas. — Men Spørgsmaalet er, hvem

afgør, om Vejret er godt eller daarligt! Er det de Mennesker, der har Ansvar for Togets rettidige Fremførelse, eller er det Stationerne? Det kunde jeg lide at faa at vide?

Med Tak for Optagelsen.

Caspar Røgbrænder.

Vi tænker os ikke Muligheden af, at det kommer saavidt som „Caspar Røgbrænder“ mener med Hensyn til Lønudbetalingen, men vi mener ogsaaa, at Tiderne knappes lidt rigeligt af Tid efter anden, i Strid med Chefen for Maskinafdelingens Bestemmelse i sin Tid. Vi aner sandelig ikke, hvorledes den ærede Indsender skal faa sine Penge til at slaa til, det er vist lige galt for de fleste Tjenestemænd, og Norge er maaske et godt Eksempel i den Henseende, hvad man kan gøre. — Vi kan med Hensyn til det sidst omtalte sige som vor Mening, at det vel maa blive Lokomotivførernes Skøn om Vejret, der maa være afgørende. Man har jo udeladt den Passus i Køreplanen om Forhandling med Lokomotivføreren uden at sætte noget andet i Stedet — men vi ved ikke rettere, end at der hver Gang Toget overlæsses mod Lokomotivføreren Ønske anføres Bemærkning paa Rapporten herom.

Red.

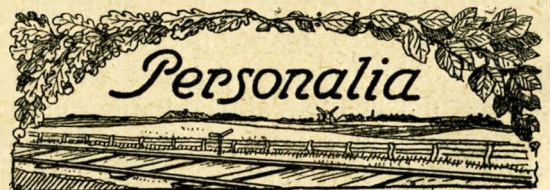
Jydsk-fynsk Statsbanepersonales Bibliotek

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 30. Juni 1917.

- 1) Regnskabet fremlagdes og godkendtes.
- 2) De afgaaede Bestyrelsesmedlemmer Maskiningeniør Duseberg og Overassistent Groth genvalgtes.
- 3) Afgaaede Revisor, Assistent Davidsen og Revisor-suppleant, Assistent Amorsen genvalgtes.

Rettelse til Adressefortegnelsen.

Under Afdeling Nr. 42 rettes Formandens Navn og Adresse til: A. C. Madsen, Nørregade.

Afskediget af H. M. Kongen er:

Maskiningeniør af 1ste Grad A. Duseberg, R. af Db., 2det Distrikt, Aarhus, efter Ansøgning i Naade fra det ham betroede Embede paa Grund af Svagelighed med Pension fra 31. Juli 1917.

H. M. Kongen har bemyndiget Ministeren for offentlige Arbejder til at tilkendegive Maskiningeniøren sin allernaadigste Paaskønnelse af hans udmærkede Virksomhed i Statens Tjeneste.

Navneskifte:

Lokfyrb N. Jensen, Randers, hedder Niels Ridt-land fra 9. Juni 1917.

14. Juni 1917.

Tilladelser til at bytte Opholdssted.

Lokfyrb. B. A. Hansen, Roskilde, og S. V. T. Montheil, Østerbro.

1. Juli 1917.

Ansæt som Lvkomotivfyrbøder er:

Ekstraandværkerne T. P. H. Laursen, Viborg, i Struer, A. Bentsen, Centralvkst., Aarhus i Bramminge, V. Hansen, Kh. Gb., i Assens, A. J. Iversen, Værkstedet, Nyborg, i Gedser, O. M. H. Larsen, Værkstedet, Nyborg, i Gedser.

Forfremmet til Lokomotivfyrbøder er:

Haandværker M. Jensen, Centralvkst., Aarhus, i Slagelse.

Tilladelse til at bytte Opholdssted:

Lokfyrbøderne C. Leegaard, Aalborg, og S. W. Nielsen, Thisted; J. M. N. Pedersen, Ringkøbing, og E. J. Jensen, Esbjerg; A. K. Nørvig, Aalborg, og F. Hansen, Kalundborg.

Forflyttet efter Ansøgning er:

Lokfyrbøderne H. G. Larsen, Bramminge, til Fredericia, N. O. C. Nielsen, Struer, til Aarhus H.; N. K. Pedersen, Slagelse, til Aarhus H., A. E. Jensen, Helsingør, til Hillerød, V. Nielsen, Esbjerg, til Helsingør; J. A. Jensen, Gedser, til Roskilde, J. A. Nielsen, Roskilde, til Fredericia.

Forflyttet efter Ordre er:

Lokfyrbøder N. K. Hansen, Aarhus H., til Vandrup, R. Nielsen, Assens, til Nyborg.

1. August 1917.

Forflyttet efter Ordre er:

Maskiningenør af 1ste Grad H. G. Dorph, 3. Distrikt, Struer, til 2. Distrikt, Aarhus.

HAFNIA

Samlet Forsikringsbestand
over 275 Mill. Kr.

Samlede Garantimidler
over 75 Mill. Kr.

Vil klæder dem paa alle 3
for ca. 1/2 Pris

Costumer

blaa & sort Serges
kulørte, engelske
Alpaca graa &
sorte.

Overstykker Alpaca & kul.
Pigekjoler & Overstykker
Drengetoj — Stortrøjer.
PRØVELAGERET
NØRREBROGADE 187¹.

Ryg

CREMO

Tobak.

12 Fotografier 50 Øre

AMERICAN PHOTO Co.

47. Nørrebrogade 47. E. NIELSEN.

(NB. Billeder kan leveres paa 1 Time)

BRILLANTRINGE

GULDURE, SMYKKER

BILLIGST I BYEN

1, Skoubogade 1,

:: KØBENHAVN. ::

P. Stig Andersen Vinhandel

10 Hyskenstræde 10

DANSK CALORIC PUNSCH

mrk. P. S. A.

Forlang den — Faas overalt.

Støt vore Averterende.

J. C. Andreasen & Sønns Skræderforretning

Regnfrakker for Damer og Herrer. Telf. Byen 5010 y

Frederiksbrogade 29²

Godt økonomisk Nyt!

Klingry Sæbespaaner.

Den mest økonomisk og let
teste Maade at bruge Hushold-
ningssæbe paa. **Faas** overalt.

Vesterbro's Skotøjshus

15, Absalonsgade 15,

bør være Deres **FODTØJ**

Leverandør i

Forretningen grundlagt 1879.

CHR. HELMBÆK

Nørrebrogade 206

Cigar- og Vinhandel

Telefon Taga 297 y.

Tandlæge Frk. Sørensen

69, Istedgade 69,

Konsultation fra 10-7 Tlf. Vester 905 x

Hele Tandsæt fra 20 Kr.

Ældre Tænder omsættes billigt, Plom-
bering og Tandudtrækning, Moderate

Priser, Bedøvelse hver Dag Kl. 2.

Reparation udføres paa faa Timer,
Jernbanefunktionærer indr. 5 pCt.

Husk

Hørkram- & Detailhandel

Vedbækgade Nr. 10.

Udsalg af Kul, Koks og Brænde.

Altid ekstra gode Kvaliteter -
Telf. Taga 922 x.

Abonner paa

SOCIAL-DEMOKRATEN

Abonnement:

Pr. Kvartal 3 Kr. 90 Øre.
- Maaned 1 - 30 -
- Uge 30 -

Kontorer:

N. Farimagsgade 49
Telefon Central 1395 og 7495

HUSK! CHRISTIAN SCHERF Herrelingeri

Stort Udvalg i Manchetskjorter, Undertøj,
Hatte, Slips, Regnfrakker, Motortrækker-

NØRREBROGADE 164.

Bemærk! Mod Forevisning af Medlemskort erholdes 5 pCt. Rabat.

RAMMER.

MALERI -- SPEJLE -- FOTOGRAFI
TIL FABRIKSPRISER

RAMMEFABRIKEN HEINEGADE 2. Telefon Tage 157 y

BROBERG,

Amagertorv 16.

STØRSTE LAGER I

Gulvtæpper,	Jernsenge,	Damelinned,
Bordtæpper,	Madratser,	Skjorter, Strømper,
Divantæpper,	Spiralsenge,	Handsker og
Forligger.	Divaner.	Tricotage.

Københavns Specialforretning i hvide og creme Gardiner.
Hvide Varer, Dækketøjer, Viskestykker og Haandklæder.

Leverandør til Vare- og Landbrugslotteriet.

HUSK AMAGERTORV 16 :: TLF. 3356.

Café „Yrsa“

Ingerslevsgade 104. Tlf. 10172.

à la Carte Retter. . . . .

Krarup Østergaard, forh. Café „Dronninggaard“, St. Kongensg.

Tlf. Godth. 140.

Tlf. Godth. 140.

L. RASMUSSEN.

Viktualier 00 Fedevarer 00 Paalæg.

Paa Grund af den store Omsætning, altid friske Varer.
Provinsordres expederes omgaende.

Fedtlæders Hægtestøvler med Træbunde fra 5 Kroner til højere Priser.

37 Gasværksvej 37 — Hj. af Halmtorvet. A/S „OMNIA“.

Tlf. Vester 2979 y og 919.

o o Forsendes overalt paa Efterkrav. o o

ENGELSK SPISESTUE

Smuk, lys Eg, komplet . . . . . 500 Kroner

Moderne Eg. Spisestue . . . . . 250 —

BJELKES ALLE 18 St. o. G.

Farve- og Tapethandel, Aaboulevard 46.

Tlf. Nora 2350.

AD. LASSEN

Tlf. Nora 2350.

Læderhandel, Ærovej Nr. 2 anbefales.

Material - Tapet Farvehandel

Villiam Jørgensen

Tlf. 7353 Nørrebrogade 30

Cyklereparationen

Gormsgade 1

udfører
alle Reparationer hurtigt og billigt.
1. Kl.s nye Cykler fra 115 Kr.
AFBETALING INDRØMMES.

Modefor „Lilli“,
retningen

GODTHAABSVEJ 55

Tlf. 887 y.

Tlf. 887 y.

DAME- OG BØRNEHATTE.

Mejeriet „Falken“

P. D. Løvs Alle 7

anbefaler sig med 1ste Klasses Varer.
Mælk - Fløde - Brød - Smør - Æg - Margarine
m. m. til Dagens billigste Priser.
Tlf. Taga 782 y.

Tlf. Taga 1313 x

H. Hansens Bøjle- & . . . . .
Trævare-Fabrik . . . . .
Heinegade 11, KJld.

anbefaler sig med Bøjler, Stiger,
Strygebrædter samt Trappestole
til billigste Priser.

Kød- & Flæske Udsalg

62 Østre Fasanvej 62

[ved Borups Allé]

Prøv min ekstra Prima Kødfars • Hakke-
bøf • Flæskefars • Medisterpølse • Salt
Kød og Rullepølse.

Alt til Dagens billigste Priser.

Ærb. HOALMAR A. RASMUSSEN

Blomsterforretningen

Vesterbrogade 16. - Telf. V. 2520.
(N. Hansen)

bringes i velvillig Erindring.

Første Klasses Varer. Billige Priser.
Funktionærer Rabat.